ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข ตามการประเมินของตนเองและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ ใน การดำเนินงานศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน จังหวัดบุรีรัมย์ นางสาวระวิวรรณ เติมศิริกล 2549

ชื่อผู้เชียน

สาธารณสุขศาสตร์

สาธารณสุขศาสตรมหาโณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ นายแพทย์ สมศักดิ์ ธรรมธิติวัฒน์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประไพศรี ช่อนกลื่น กรรมการ อาจารย์ นายแพทย์ พงศ์เทพ วิวรรธนะเดช กรรมการ นาย มาโนช วามานนท์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็น จริงของอาสาสมัครสาธารณสุขตามการประเมินของตนเองและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ ในการ ตำเนินการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.)จังหวัดบุรีรัมย์ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง บทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขกับลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยภายนอก ตลอดจนศึกษาถึง ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ได้อาสา สมัครสาธารณสุขจำนวน 114 คน จาก ศสมช.จำนวน 31 แห่ง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่ผู้ศึกษาสร้าง ขึ้นเอง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ paired t-test, unpaired t-test, Chi-square test, และ Fisher's exact test

ผลการศึกษาพบว่า

- 1. บทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุขตามการประเมินของตนเองและเจ้า หน้าที่สาธารณสุขของรัฐ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2. บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของอาสาสมัครสาธารณสุขตามการประเมิน ของตนเองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน ฐานะทางเศรฐกิจ ระดับการศึกษา และการได้รับการนิเทศเยี่ยมเยียนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของรัฐ ไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทการ ปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข แต่ ประสบการณ์ การช่วยเหลือชาวบ้านด้านสาธารณสุข และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุขมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบท บาทการปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข

ผลการศึกษาครั้งนี้ เสนอแนะว่า หากจะให้การปฏิบัติงานจริงของอาสาสมัครสาธารณสุข เป็นไปตามบทบาทที่คาดหวังของอาสาสมัครสาธารณสุข รัฐและองค์กรอื่น ๆ ควรให้การสนับสนุนด้าน วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง

Independent Study Title: Expecting and Actual Roles of Health Volunteer in Community Primary Health Care Center in Burirum Province Evaluated by Health Volunteer and Public Health Official

Author:

Miss Rawiwan Termsirikul

Master of Public Health Public Health

Examining committee

Lecturer Dr. Somsak Thamthitiwat Chairman Assistant Professor Prapaisri Songlin Member Lecturer Dr. Pongthep Wiwatanadej Member Mr. Manoch Wamanort Member

Abstract

The purposes of this study were to compare the expecting and actual roles of health volunteer in community primary health care center in Burirum province evaluated by health volunteer and public health official; to study the relationship among personal characteristics and external factors of the volunteer to their actual activities and to study the constraints to their actual activities. The samples of 114 health volunteers from 31 community primary health care centers and 45 public health officials from corresponding health centers were drawn by simple random sampling method. The instrument for collecting data was a structured questionnaire. Statistics used in this study were percentage. mean, standard deviation, paired t-test, unpaired t-test, Chi-square test, and Fisher's exact test.

The results of the study revealed that:

- 1. There was a statistically significant difference at the .05 level between expecting roles of health volunteer from the viewpoint of health volunteers and those from the viewpoint of health officials.
- 2. The expecting roles of health volunteer from their own viewpoint differed from their actual roles.
- 3. Personal characteristics i.e. gender, age, marital status, income per month or economic status, education level and number of visit by health officials had no relationship to health volunteer's actual roles; while the experience of helping the villager's health and access to health information had significant relationship to the their actual roles.

The results of this study suggest that in order to get the actual role to be the same as the expected role, there be adequate and continuous logistic support as well as health information from the government and relevant organizations.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved